7/1333

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelirler Genel Müdürlüğü

SAYI : B.07.0.GEL.0.82/8211-274
KONU: Soru Önergesi

21.11.03 050797

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 24.10.2003 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-3326 sayılı yazısı.

Adana Milletvekili Sayın Atilla BAŞOĞLU' nun tarafıma tevcih ettiği 7/1333-3357 esas nolu yazılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin cevabımız aşağıda açıklanmıştır.

1- Katma Değer Vergisi Kanununun 17/2-a bendine göre, genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler, köyler, bunların teşkil ettikleri birlikler, üniversiteler, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, siyasi partiler ve sendikalar, kanunla kurulan veya tüzelkişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları, kamu menfaatine yararlı dernekler, tarımsal amaçlı kooperatifler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıfların; hastane, nekahathane, klinik, dispanser, prevantoryum, sanatoryum, kan bankası ve organ nakline mahsus bankalar, anıtlar, botanik ve zooloji bahçeleri, parklar ile veteriner, bakteriyoloji, seroloji ve distofajin laboratuvarları gibi kuruluşlar, öğrenci veya yetiştirme yurtları, yaşlı ve sakat bakım ve huzurevleri, parasız fukara aşevleri, düşkünleri ve yetimhaneleri işletmek veya yönetmek suretiyle ifa ettikleri kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetleri, katma değer vergisinden müstesnadır.

Ancak kamu menfaatine yararlı dernekler, vakıf üniversiteleri ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar tarafından işletilen veya yönetilen ve Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin 2 nci fıkrasının a bendi hükmü gereğince teslim ve hizmetleri katma değer vergisinden muaf olan sağlık tesislerinin hangileri olduğu hususunda Bakanlığımızda mevcut bir bilgi bulunmamaktadır.

2- İşlemleri istisna kapsamına girenlerin satış fiyatlarının katma değer vergisi dahil fiyat seviyesine yaklaşması fiyat mekanizmasının bir sonucudur. Bu husus sadece önergede bahsedilen sağlık kurumları için değil Katma Değer Vergisi Kanunundaki bütün istisnalar için geçerlidir. Sözgelişi 17 nci maddenin 4 üncü fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde; Gelir Vergisi Kanununa göre, vergiden muaf esnaf, basit usule tabi mükellefler, gerçek usule tabi olmayan çiftçiler ve Gelir Vergisi Kanununun 66 ncı maddesine göre vergiden muaf olan serbest meslek mensuplarının teslim ve hizmetleri katma değer vergisinden müstesnadır. Bunlar katma değer vergisi beyan edip ödemek zorunda olmadıkları halde fiyatları, piyasada teşekkül eden katma değer vergisi dahil bedellere yaklaşmaktadır.

7/1333

Ayrıca, istisna kapsamına giren sağlık kuruluşları bu işlemlerle ilgili bütün alış ve giderlerinde katma değer vergisi ödemekte, bunlar "indirilecek katma değer vergisi" olarak değerlendirilemediklerinden maliyet unsuru haline gelmekte, bu kuruluşlar da dolaylı olarak katma değer vergisi ödemiş olmaktadırlar.

3- Ayrıca, 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin (D) bendi ile dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler vergi mükellefiyetine alınmış, dernek ve vakıflar tüzel kişilikleri itibariyle mükellefiyet dışında tutulmuşlardır. Aynı Kanunun 4 ve 5 inci maddeleriyle de dernek ve vakıflara ait veya bağlı olup, faaliyetleri devamlı bulunan ve sermaye şirketleri ile kooperatifler dışında kalan ticari, sınai ve zirai işletmelerin, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri olduğu, bunların kazanç gayesi gütmemelerinin, faaliyetlerinin kanunla tevdi edilmiş görevler arasında bulunmasının, tüzel kişiliklerinin olmamasının, müstakil muhasebeleri ve kendilerine tahsis edilmiş sermayelerinin veya işyerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerine etki etmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Buna göre, kuruluş kanunlarında veya özel kanunlarında bir istisna veya muafiyet hükmü bulunmadığı sürece, dernek veya vakıflara ait olup, faaliyetleri devamlı bulunan ticari, sınai ve zirai işletmelerde diğer ticari işletmeler gibi aynı hükümler çerçevesinde vergilendirilmektedirler.

Buna göre, kamu menfaatine yararlı dernekler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar tarafından işletilen veya yönetilen sağlık kurumları, iktisadi işletme sayıldıklarından aynı işi gören diğer ticari işletmelerle aralarında haksız rekabete sebebiyet verilmemesi bakımından vergilendirilmekte ve diğer mükellefler gibi her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek zorundadırlar. Bu nedenle bu hususta yeni bir düzenleme yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

4- Öte yandan, önergede ifade edilen istisna nedeniyle sağlık sektöründe hizmet veren kuruluşlar aleyhine ortaya çıkan rekabet eşitsizliğinin giderilmesine yönelik bir çalışma, maddede yer alan ve kısmi istisna kapsamında değerlendirilen diğer istisnalar ile ilgili olarak benzer talepleri özendirecek ve haklı kılacaktır. Bu nedenle katma değer vergisi mevzuatında önergede ifade edilen yönde bir değişiklik, maddede yer alan diğer istisnaları da içine alan geniş kapsamlı bir mevzuat çalışmasını gerektireceğinden bu aşamada uygun bulunmamaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Kemal UNAKITAN
Maliye Bakanı